

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1353
Sugas nosaukums	<i>Canis aureus</i>
Eksperts	V. Pilāts
Darbs pabeigts	03.07.2023.
Vispārējās piezīmes	<p>Šakālis (zeltainais šakālis) <i>Canis aureus</i> ir Latvijā nesen dabiskā sugas izplatīšanās ceļā ienākusi suga. Pirmo reizi nometīts 2013. gadā, iespējams, ka redzēts jau 2012. gadā. Visticamāk, suga valstī ieviesusies vēl kādus gadus agrāk.</p> <p>Šakālis sastopams Eiropas un Āzijas D daļā no Balkāniem līdz Birmai. Tam izdalītas 13 pasugas. Viena no tām – Eiropas šakālis – vēsturiski apdzīvojusi Dienvidaustrumeiropu, Mazāziju un Kaukāzu. Pateicoties aizsardzības pasākumiem, XX gs. 60. gadu beigās un 70. gadu sākumā sācies straujš DA Eiropā sastopamo populāciju skaitliskais un izplatības pieaugums galvenokārt uz ziemeļiem. Tas tiek uzskatīts par kādas sugas mūsdienu lielāko dokumentēto populāciju sprādzienvēda pieaugumu Eiropā (Spasov, Acosta-Pankov 2019). XXI gs. otrajā (varbūt pat pirmajā) desmitgadē Eiropas šakāļa areāla izplešanās sasniedza arī Baltijas valstis. Ģenētiskie pētījumi liecina, ka Igaunijā sastopamie šakāļi cēlušies no Anatolijas-Kaukāza populācijas, bet Lietuvā sastopamie – no Balkānu populācijas (Spasov, Acosta-Pankov 2019). Latvijas šakāļu izcelsme nav vēl noskaidrota.</p> <p>Suga Latvijā ieviesusies pēc 2004. gada. Visticamāk, tās ieviešanās process nav beidzies, t.i. notiek vietējās populācijas izplatības apgabala un skaita pieaugums. Atbilstoši sugu aizsardzības mērķu noteikšanas vadlīnijām (Auniņš, Opermanis 2022) aizsardzības mērķu noteikšana šakālim nav iespējama.</p>

Literatūra un informācijas avoti

Auniņš, A., Opermanis O. 2022. Vadlīnijas sistemātiskai sugu un biotopu aizsardzības mērķu noteikšanai. Versija 2.0. Latvijas Universitāte, Dabas aizsardzības pārvalde.
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/15968/download>

Spasov N, Acosta-Pankov I (2019) Dispersal history of the golden jackal (*Canis aureus* moreoticus Geoffroy, 1835) in Europe and possible causes of its recent population explosion. Biodiversity Data Journal 7: e34825. <https://doi.org/10.3897/BDJ.7.e34825>

<https://www.latma.lv/lv/aktualitates/2014/zeltainais-sakalis-latvija-277/>
<https://www.medibam.lv/lapsa-ar-garam-kajam-jeb-zeltainais-sakalis>